

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Türkiye'nin yerel düzeyde imalat sanayindeki eğilimleri ölçen ilk gösterge oldu. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların nabızı tutulmakta ve imalat sanayindeki gelişmeler izlenmektedir. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'daki imalat sanayinin Türkiye geneli ve Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Konya'nın imalat sanayi 26 aydır gözlem altında:

KSO ve TEPAV işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Konya'nın merkez ilçeleri olan Karatay, Meram ve Selçuklu'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalara uygulanmaktadır. İmalat sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren 300 firma ile her ay yüz yüze anketler yapılmaktadır. İmalat Sanayi Güven Endeksi sonuçları her ayın ikinci iş günü KSO internet sayfasında kamuoyuna açıklanmaktadır.

İmalat sanayi güven endeksi nasıl hesaplanıyor:

İmalat Sanayi Güven Endeksi, ankette yer alan "Şu andaki toplam siparişleriniz için ne söyleyebilirsiniz?", "Şu andaki mevcut stok düzeyiniz için ne söyleyebilirsiniz?" ve "Önümüzdeki 3 ayda üretiminizin ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?" sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değerine, sorulara olumlu cevap verenler ile olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak ulaşılmaktadır.

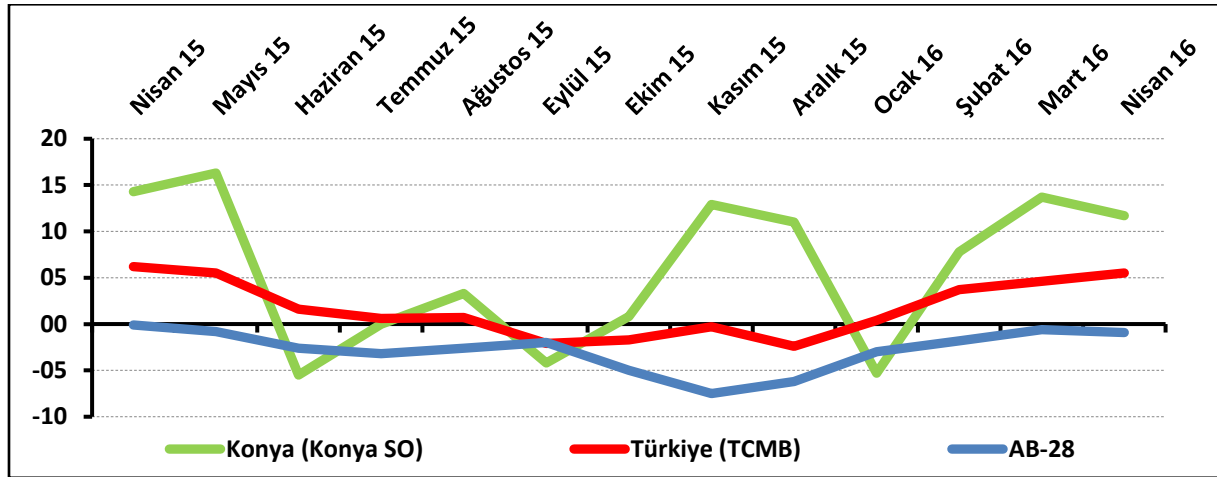
Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Mart 2016'da 13,7 puan değerini alan Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, Nisan 2016'da bir önceki aya göre 2 puan, geçen yılın aynı ayına göre 2,6 puan düşerek 11,7 puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden imalat sanayi güven endeksi, Nisan 2016'da bir önceki aya göre 0,9 puan yükselerek 5,5 puan değerini almıştır. Avrupa Birliği'ni temsil eden imalat sanayi güven endeksi ise Nisan 2016'da bir önceki aya göre 0,3 puan düşerek -0,9 puan değerini almıştır.

İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya göre Konya ve AB-28'de düşerken, Türkiye genelinde yükselmiştir. Konya imalat sanayi, Nisan 2016'da Türkiye genelinden ve AB-28'den daha iyi performans göstermiştir.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinin geçen aya göre düşmesinde gelecek 3 aydaki üretim beklentisindeki düşüş etkili olmuştur.

Şekil-1. İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırılması* (Nisan 2015 – Nisan 2016)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-1. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi*

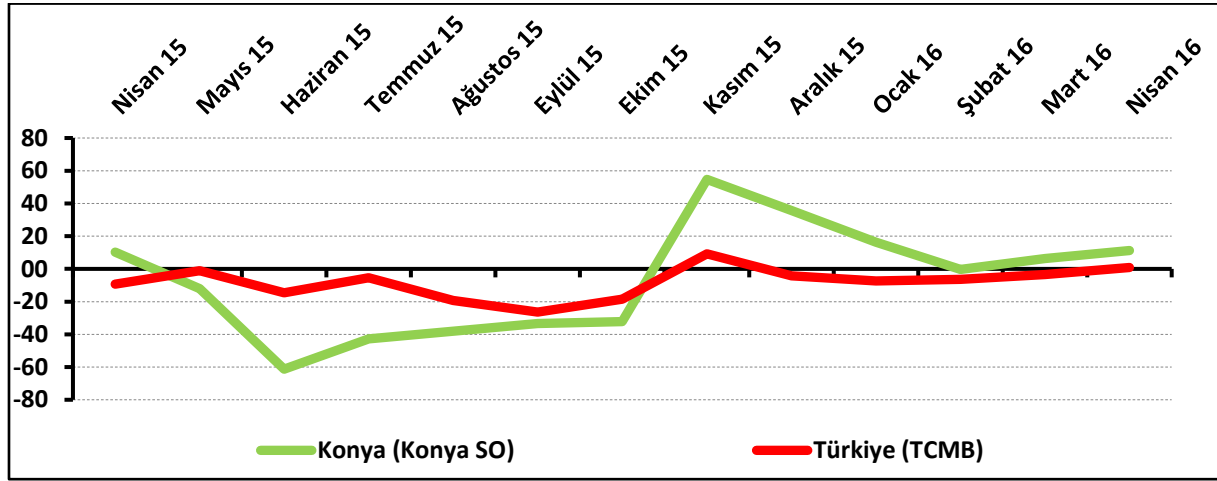
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	19,6	20,2	20,4	22,4	-7,2	6,3	-2,6	-0,8	-7,9	-8,0
2015	3,0	9,0	16,6	14,3	16,3	-5,5	0,0	3,3	-4,2	0,8	12,9	11,0
2016	-5,3	7,8	13,7	11,7								

Konya imalat sanayinin yüzde 42'si genel gidişatın geçen aya göre daha iyi olduğunu ifade etti:

Konya imalat sanayinin yüzde 42'si bir ay öncesine göre imalat sanayindeki genel gidişatın daha iyi olduğunu düşünmektedir. Daha kötü olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 30,7 iken aynı olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 27,3 düzeyindedir.

İmalat sanayindeki genel gidişata bakıldığında, Konya'nın Türkiye geneline göre daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. Konya imalat sanayindeki genel gidişat, geçen aya ve geçen yılın aynı dönemine göre yükselmiştir.

Şekil-2. Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat*(%arttı – %azaldı) (Nisan 2015 – Nisan 2016)

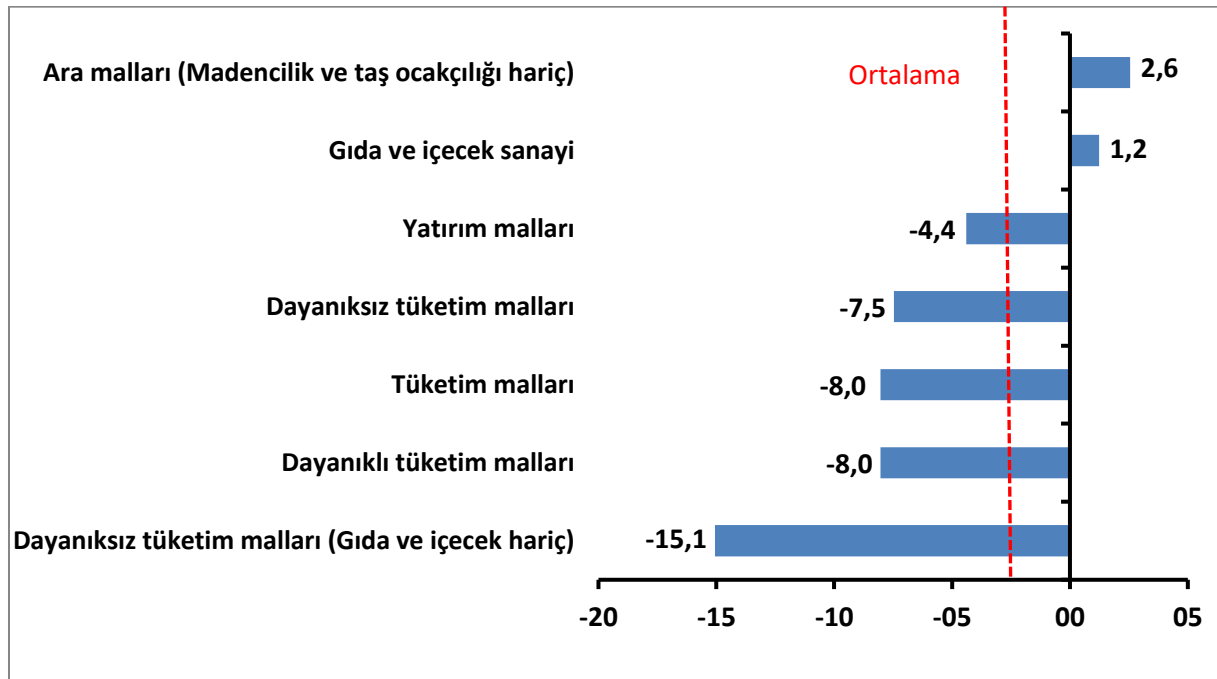

Konya'da faaliyet gösteren sanayicilerin yüzde 0,3'ü önümüzdeki 3 ayda kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranının artmasını, yüzde 73'ü ise azalmasını bekliyor.

Nisan ayının lideri ara malları sektörü oldu:

Konya’da imalat sanayine alt sektörler ve geçen yılın aynı dönemine göre değişim puanları itibarıyla bakıldığında, Nisan 2016’da en fazla artış “ara malları” sektöründe oldu. Bu sektörü “gıda ve içecek sanayi” sektörü takip etti. Bu sektörlerde geçen yılın aynı dönemine göre artış yaşanmıştır. “Yatırım malları”, “dayanıksız tüketim malları”, “tüketim malları”, “dayanıklı tüketim malları” ve “gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları” sektörlerinde ise düşüş yaşanmıştır. “Gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları” sektörü, endeks değeri geçen yıla göre en fazla azalan sektör olmuştur.

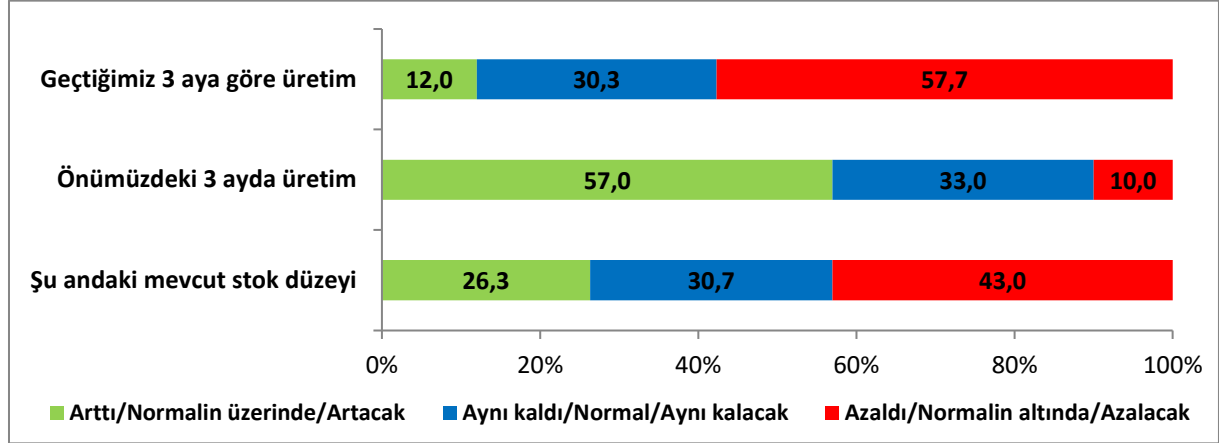
Şekil-3. Alt sektör bazında İmalat Sanayi Güven Endeksi’nin geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (Nisan 2016)

Konya imalat sanayinde geçtiğimiz 3 aya göre üretim arttı:

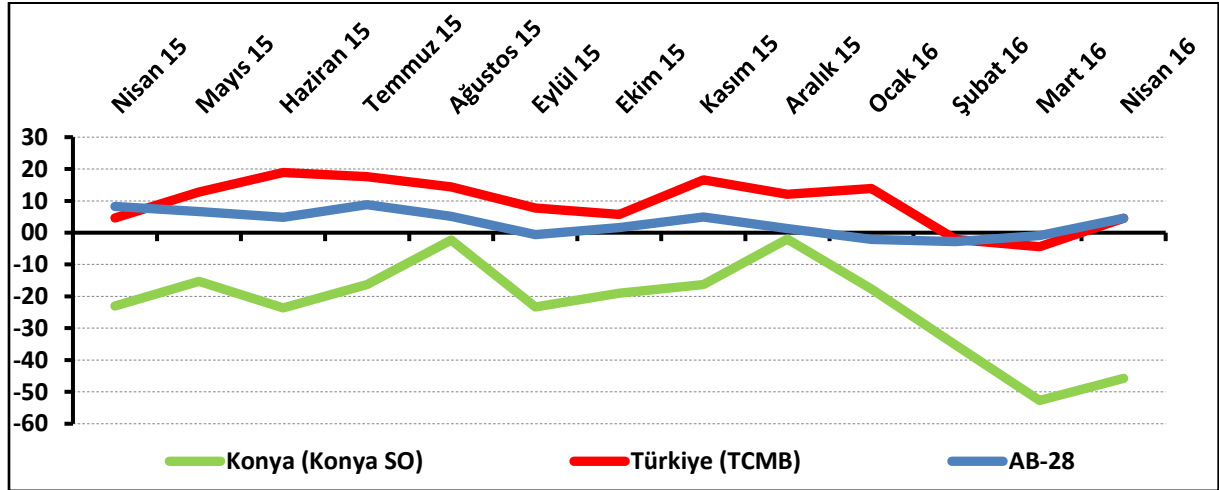
Nisan 2016’da Konya’da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 12’si geçtiğimiz 3 aya göre üretimlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 57 olmuştur. Konya’da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 30,7’si mevcut stok düzeyinin sezon için normal olduğunu ifade etmiştir.

Şekil-4. Konya’da üretim ve stok durumu (%) (Nisan 2016)

Konya’da, son 3 aydır düşen “geçtiğimiz 3 aya göre üretim” Nisan 2016’da yükseldi. Konya’da “geçtiğimiz 3 aya göre üretim” Türkiye’den ve AB’den daha düşük değer aldı.

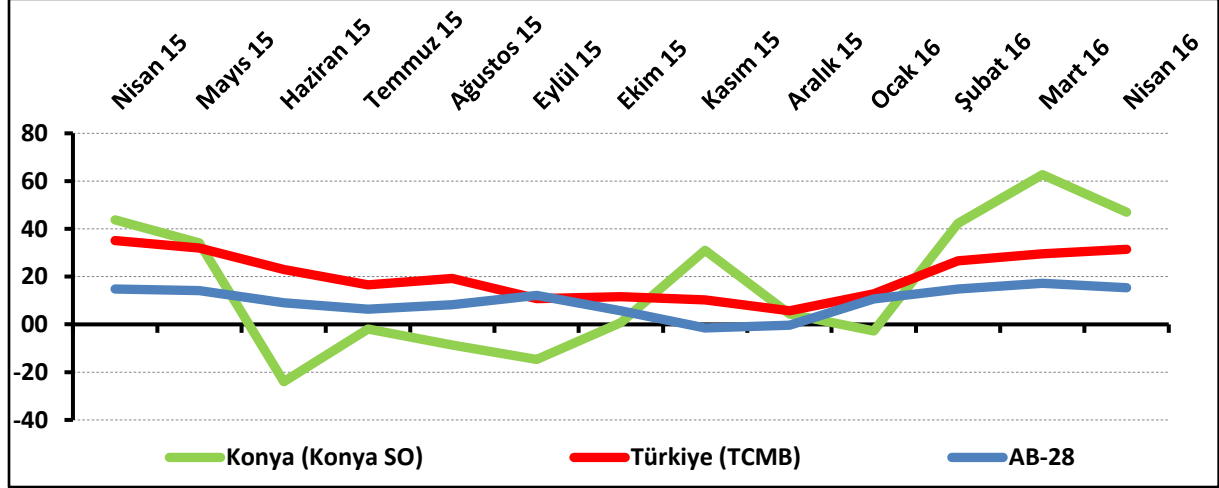
Şekil-5. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu*(%arttı – %azaldı) (Nisan 2015 – Nisan 2016)

Konya imalat sanayinde önümüzdeki dönemdeki üretim beklentisi düştü:

Mart 2016'da yükselen "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi", Nisan 2016'da düştü. Konya'da "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi" söz konusu dönemde Türkiye genelinden ve AB-28'den daha yüksek bir değer aldı. Konya imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 57'si önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını beklemektedir.

Şekil-6. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Nisan 2015 – Nisan 2016)

Nisan ayında Konya'da kapasite kullanım oranları yükseldi:

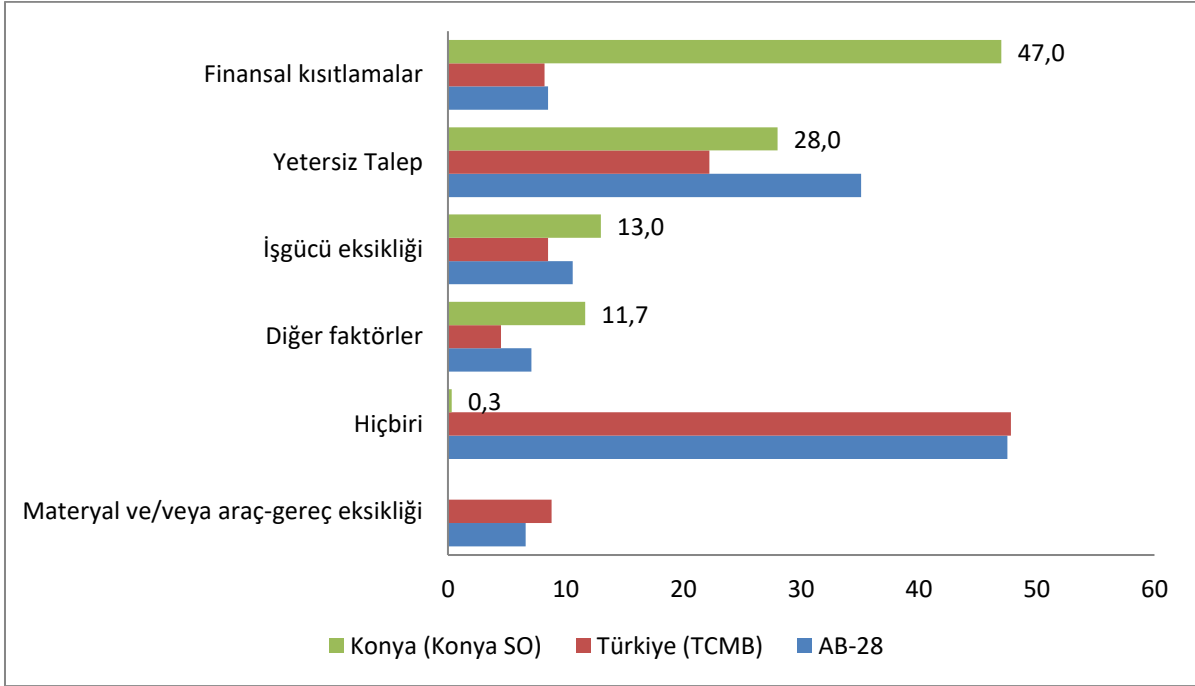
Mart 2016'da Konya'da kapasite kullanım oranı yüzde 53,6 iken Nisan 2016'da bir önceki aya göre 2,5 puan yükselerek yüzde 56,1 değerini aldı. Türkiye'de ise kapasite kullanım oranı geçen aya göre 1 puan yükselerek yüzde 75,3 oldu.

Mevcut siparişler ve taleplerdeki önümüzdeki aylarda beklenen değişiklikler göz önüne alındığında, imalat sanayide faaliyet gösteren firmaların yüzde 66,3'ü üretim kapasitesinin fazlasıyla yeterli olduğunu, yüzde 22,7'si yeterli olduğunu, yüzde 11'i yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

Konya imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalar, mevcut siparişlerine göre ortalama 3,5 aylık üretimlerinin garanti olduğunu ifade etmiştir.

Konya’da firmaların yüzde 47’si finansal kısıtlamalardan şikâyet ediyor:

Nisan ayında imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 47’si üretimi kısıtlayan temel etmenin “finansal kısıtlamalar” olduğunu dile getirmiştir. Firmaların yüzde 28’i yetersiz talebin, yüzde 13’ü işgücü eksikliğinin, yüzde 11,7’si diğer faktörlerin üretimlerini kısıtladığını ifade etmiştir.

Şekil-7. Mevcut üretimi kısıtlayan faktörler* (Nisan 2016)

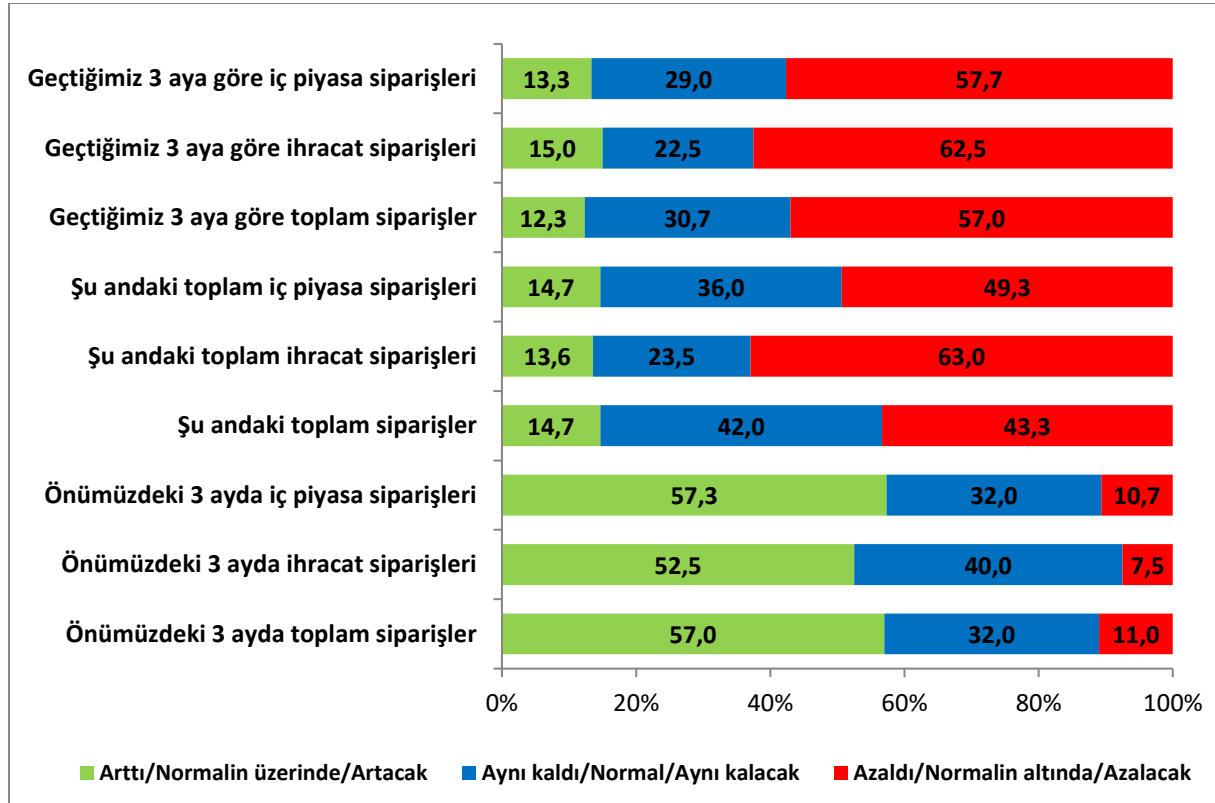
Konya imalat sanayinin yüzde 57'si önümüzdeki dönemde siparişlerin artmasını bekliyor:

Nisan 2016'da Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 12,3'ü geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda toplam siparişlerin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 57 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Nisan ayında Konyalı üreticilerin gelecek dönem siparişlerden umudunun, geçtiğimiz dönemde gerçekleşen sipariş artışlarından daha fazla olduğu görülmektedir.

Siparişlere iç piyasa ve ihracat detayında bakıldığında, hem şu andaki hem gelecek dönemdeki iç piyasa sipariş durumu ve beklentisindeki olumlu algının, ihracat siparişlerinden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

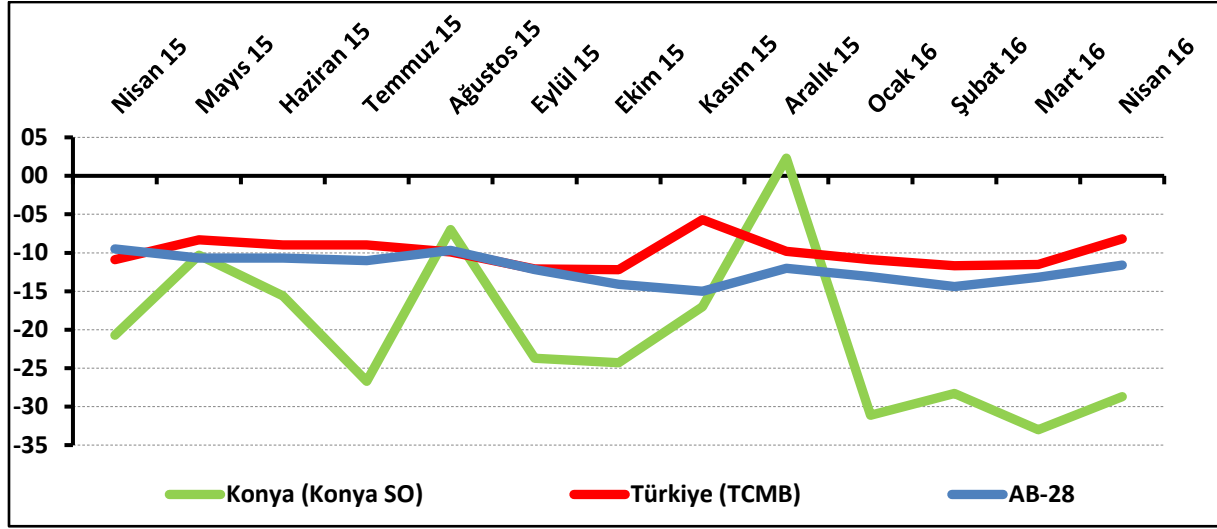
Şekil-8. Konya'da sipariş durumu (%) (Nisan 2016)

Konya’da mevcut sipariş miktarı geçen aya göre arttı:

Nisan 2016’da Konya’da imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterenlerin yüzde 14,7’si mevcut siparişlerin normalin üzerinde, yüzde 42’si normal seviyede, yüzde 43,3’ü ise normalin altında olduğunu ifade etmiştir. Konya’da şu andaki toplam sipariş miktarı, nisan ayında Türkiye geneli ve AB-28’den daha düşük bir değer almıştır.

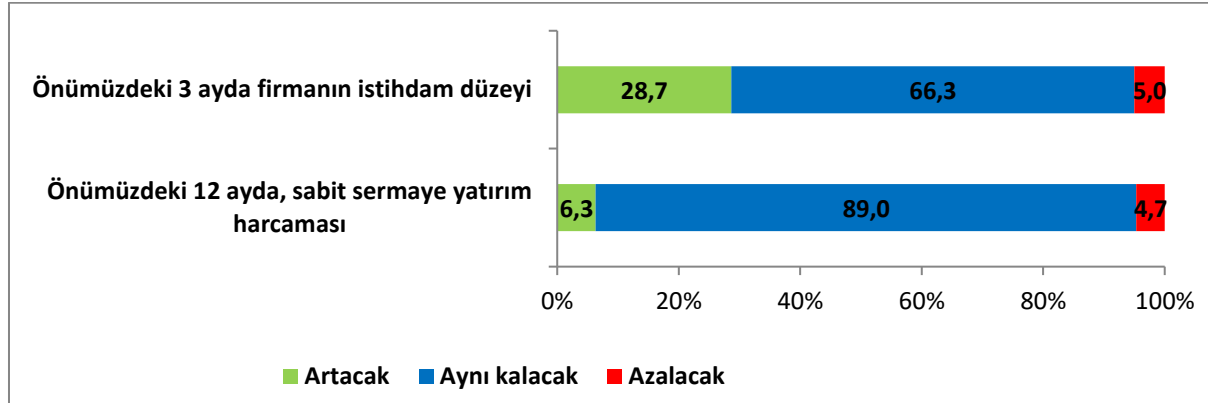
Şekil-9. Şu andaki toplam sipariş düzeyi* (%normalin üzerinde – %normalin altında) (Nisan 2015 – Nisan 2016)

Konya imalat sanayinde önümüzdeki dönemde istihdam beklentisi yükseldi:

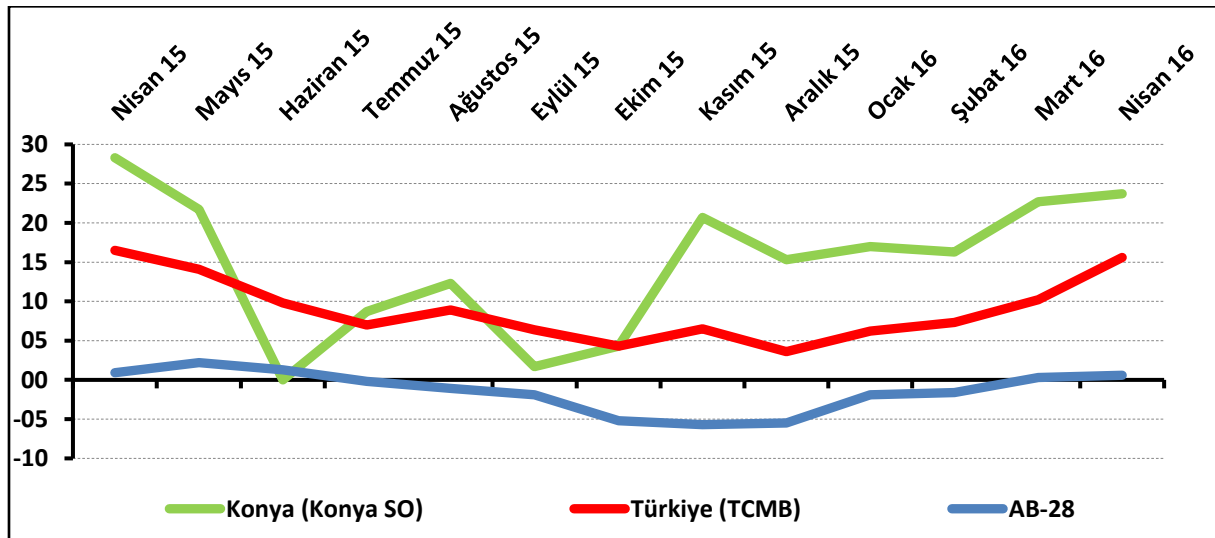
Nisan 2016'da Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 28,7'si önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını ifade etmiştir. Önümüzdeki 12 ayda sabit sermaye yatırım harcamalarının artacağını belirtenlerin oranı ise yüzde 6,3 olmuştur.

Şekil-10. Konya'da istihdam ve yatırım (%) (Nisan 2016)

Konya'da önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını belirtenlerin oranında geçen aya göre artış yaşanmıştır. Ancak önümüzdeki 3 ayda istihdam düzeylerinin değişmeyeceğini düşünenlerin oranı hala yüksek seviyededir. Nisan 2016'da söz konusu oran yüzde 66,3 olarak gerçekleşmiştir. Nisan ayında önümüzdeki 3 aya ilişkin istihdam beklentisinin denge değeri, Konya'da, Türkiye geneli ve AB-28'den daha yüksek bir değer almıştır.

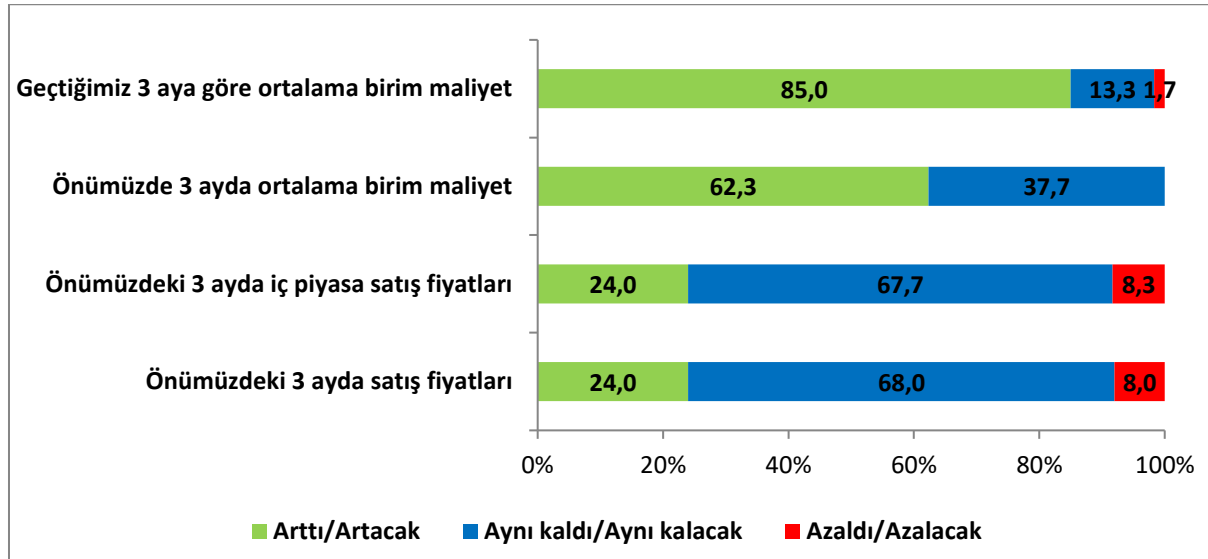
Şekil-11. Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Nisan 2015 – Nisan 2016)

Konya imalat sanayinin yüzde 85'i ortalama birim maliyetlerinin arttığını ifade ediyor:

Nisan 2016'da Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 85'i geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyetin arttığını ifade ederken, yüzde 62,3'ü önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyetin artacağını beklemektedir. Konyalı üreticilerin yüzde 24'ü ise önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarının artacağını ifade etmiştir.

Şekil-12. Konya'da maliyet ve satış fiyatı (%) (Nisan 2016)

Konya imalat sanayinin gelecek dönem sipariş beklentileri, Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi sorular bazında incelendiğinde, geçmiş dönem ve mevcut dönem tüm göstergelerde geçen yıla göre düşüş yaşandığı görülmektedir. Gelecek dönemdeki sipariş göstergelerinde Konya, Türkiye genelinden daha iyi performans sergilemiştir.

Tablo-2¹. İmalat Sanayi Güven Endeksi Göstergeleri balans değerleri (Nisan 2016)

Balans değerleri (Olumlu – Olumsuz)	Bir önceki aya göre değişim (Konya)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (Konya)	Konya	Türkiye	AB-28
Geçtiğimiz 3 aya göre üretim	7,0	-22,7	-45,7	4,5	4,5
Önümüzdeki 3 ayda üretim	-15,7	3,3	47,0	31,4	15,4
Şu andaki mevcut stok düzeyi ²	5,4	-3,3	16,7	-6,8	-6,3
Geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasa siparişleri	7,0	-22,6	-44,3	6,1	
Geçtiğimiz 3 aya göre ihracat siparişleri	-6,3	-26,1	-47,5	-4,5	
Geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişler	5,0	-23,4	-44,7	5,3	
Şu andaki mevcut iç piyasa siparişleri	-1,7	-18,7	-34,7	-5,4	
Şu andaki toplam ihracat siparişleri	-9,4	-30,1	-49,4	-12,6	-12,5
Şu andaki toplam siparişler	4,3	-8,0	-28,7	-8,2	-11,6
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa siparişleri	-13,0	4,7	46,7	36,9	
Önümüzdeki 3 ayda ihracat siparişleri	-8,4	0,8	45,0	30,5	12,6
Önümüzdeki 3 ayda toplam siparişler	-15,7	1,3	46,0	37,5	8,4
Önümüzdeki 3 ayda firmanızın istihdam düzeyi	1,0	-4,6	23,7	15,6	0,6
Önümüzdeki 12 ayda, sabit sermaye yatırım harcamanız	-4,3	-17,0	1,7	11,7	
Geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyet	-3,7	-1,4	83,3	19,0	
Önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyet	0,6	5,0	62,3	30,6	
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa satış fiyatları	-2,3	-9,0	15,7	18,4	
Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatları	0,7	-11,3	16,0	15,0	-0,1
İmalat sanayindeki 1 ay öncesine göre genel gidişat	5,0	1,0	11,3	0,9	

¹ Tablolardaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

AB’de imalat sanayi güven endeksi geçen yıla göre düştü:

AB-28 ülkeleri için imalat sanayi güven endeksi değerlerine bakıldığında; endeks, bir önceki yılın aynı dönemine göre en çok Lüksemburg’da yükselmiştir. Lüksemburg’u; Yunanistan, İsveç ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi takip etmiştir. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise Litvanya, İngiltere, Malta, Macaristan, İspanya ve Bulgaristan olmuştur. İmalat Sanayi Güven Endeksi, Euro bölgesinde, Türkiye genelinde ve AB-28’de geçen yılın aynı dönemine göre düşmüştür.

Tablo-3. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırmaları (Nisan 2015’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Nisan 2015’e göre İmalat Sanayi Güven Endeksi’ndeki Değişim
Lüksemburg	29,8
Yunanistan	9,3
İsveç	8,8
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	8,5
Danimarka	5,1
Slovenya	3,2
Estonya	2,6
Fransa	1,9
Belçika	1,9
Letonya	1,2
Hollanda	0,8
Romanya	0,6
Hırvatistan	0,5
Polonya	0,2
Avusturya	-0,2
Euro Bölgesi-19	-0,6
Türkiye	-0,7
AB-28	-0,8
Çek Cumhuriyet	-1,3
Almanya	-1,3
İtalya	-1,3
Finlandiya	-1,3
Portekiz	-1,3
Slovakya	-2,0
Bulgaristan	-2,3
İspanya	-2,7
Macaristan	-5,5
Malta	-5,5
İngiltere	-6,0
Litvanya	-9,3